

Wat doet u als school met de online verspreiding van ongewenste beelden?

Vernieuwde leidraad voor het vo

juni 2021

Inhoudsopgave

Inleiding

Impact
Motieven
Sneeuwbaaleffect
Verantwoordelijkheid
Afstandsonderwijs
Leeswijzer

1. Preventiebeleid

Maak een schoolveiligheidsplan
Geef richtlijnen
Stel een functionaris aan voor socialemediagebruik
Pak het snitchingprobleem aan

2. Calamiteitenbeleid

Stap 1: het probleem definiëren
Stap 2: actie ondernemen
Stap 3: communiceren

3	3. Termen en begrippen	10
3	Sociale media	10
3	Videoplatforms	10
3	Beeldpesten	10
4	Sexting	11
4	Shame-sexting	11
4	Slut-shaming	11
	Victim-blaming/blaming the victim	12
5	Exposing/expose-accounts	12
5	Cyberbaiting	12
5	Meme	12
6	Meme-account/hate-account	12
6	Snitching	12
	Ramptoerisme/slachtoffervideo's	13
7	Juridische procedures	13
7		
7		
8		

Inleiding

Het rondzenden van compromitterende foto's en video's kan ernstige gevolgen hebben. Kennisnet heeft, in samenwerking met Stichting School & Veiligheid en de VO-raad, een (vernieuwde) leidraad gemaakt om daar als school zo goed mogelijk mee om te gaan. Deze leidraad is bedoeld voor schoolleiders en teamleiders. Om preventief beleid te ontwikkelen en calamiteiten slagvaardig het hoofd te bieden.

Scholen hebben regelmatig te maken met compromitterende beelden van leerlingen (of docenten) die online verspreid worden. Zoals: naaktfoto's, masturbatie filmpjes, slachtoffervideo's en kwetsende *memes*. Sinds de coronacrisis en het online lesgeven zijn daar nog allerlei varianten bijgekomen, zoals (al of niet bewerkte) screenshots van klasgenoten en docenten. Ook zijn er nieuwe ontwikkelingen rond *expose-accounts*, waarin Marokkaanse meisjes aan de schandpaal worden genageld vanwege hun make-up of hun dansjes op TikTok. Hoe gaat u daar als school mee om?

Impact

Het verspreiden van compromitterende beelden kan enorme impact hebben. Het kan gevoelens van onveiligheid oproepen, het leerproces belemmeren, sociale problemen geven of psychisch lijden tot gevolg hebben. Ook suïcides hebben al plaatsgevonden.

Motieven

Aan het publiceren van compromitterende beelden kunnen allerlei motieven ten grondslag liggen. Variërend van pesten en wraak nemen tot religieus aanklagen of gewoon lol trappen.

Vaak zijn er helemaal geen aanwijsbare motieven voor het verzenden of doorzenden; het kan ook onnadenkend of reflexmatig gebeuren. Maar de gevolgen zijn er niet minder om.

Sneeuwbaaleffect

Hét grote probleem is de snelle en onbeheersbare verspreiding van (compromitterende) beelden. Het is onvermijdelijk dat dit soort beeldmateriaal eindeloos gekopieerd en herplaatst wordt, met een sneeuwbaaleffect als gevolg.

Verantwoordelijkheid

Scholen vragen zich vaak af hoe ver hun verantwoordelijkheid strekt. Jongeren zijn immers bijna 24 uur per dag online, dus ook buiten de schoolgrenzen en in het weekend. Bent u als school dan ook verantwoordelijk voor die buitenschoolse situaties? Antwoord: ja. De school is namelijk altijd betrokken bij incidenten, ook als die buiten school of buiten schooltijd hebben plaatsgevonden. Omdat elk incident van invloed kan zijn op de schoolsituatie, bijvoorbeeld als er beelden van een leerling rondgaan en de sfeer in de klas het lesgeven bemoeilijkt. En scholen moeten – ook wettelijk – een veilige omgeving creëren voor de leerlingen en het personeel.

Daarmee is niet gezegd dat het initiatief altijd bij de school moet liggen. Dat hangt er natuurlijk maar van af. Het is evenmin gezegd dat scholen het allemaal in hun eentje zouden moeten oplossen. Ze kunnen hulp en medewerking vragen van ouders, leerlingen en externe partijen (zoals de wijkagent). Online veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Afstandsonderwijs

Door de coronacrisis heeft 'beeldmisbruik' een nieuwe dimensie erbij gekregen, vanwege de videolessen. Met nieuwe vragen en nieuwe problemen. Deze leidraad beperkt zich echter tot de verspreiding van ongewenste beelden. Voor meer informatie over afstandsonderwijs zie de Kennisnet-publicatie [Veilig gebruik maken van video in de klas](#).

Leeswijzer:

1. **Preventiebeleid** – behandelt mogelijkheden om ongelukken te voorkomen.
2. **Calamiteitenbeleid** – bevat een stappenplan en communicatieadviezen.
3. **Termen en begrippen** – geeft een toelichting op alle relevante concepten.

1. Preventiebeleid

Ontsporingen zijn nooit helemaal te voorkomen, maar u kunt de kans daarop wel verminderen. Hieronder volgen daarvoor handvatten en tips.

Maak een schoolveiligheidsplan

Sociale veiligheid op school is een belangrijke voorwaarde voor een goed leer- en werkklimaat. In een schoolveiligheidsplan staat hoe een school dat organiseert en bevordert. De school legt vast wat er wordt gedaan tegen geweld, agressie, seksuele intimidatie, pesten, discriminatie et cetera en hoe dit alles voorkomen kan worden.

Aandachtspunten:

1. Besteed in het schoolveiligheidsplan ook aandacht aan sociale media. Beschrijf daarbij:
 - ▶ *wat er mis kan gaan*
 - ▶ *wat u doet om problemen te voorkomen*
 - ▶ *de procedure bij calamiteiten*
2. Leg een verband met het pestprotocol en het sociale media-protocol:
 - ▶ *Wat wordt er verstaan onder pesten bij het gebruik van sociale media?*
 - ▶ *Wat zijn de sancties als er dingen misgaan?*
3. Voeg een onderdeel toe over afstandsonderwijs:
 - ▶ *Wat zijn de regels waaraan men zich moet houden?*
 - ▶ *Wat wordt er niet getolereerd en wat zijn de sancties?*

4. Heeft u afspraken gemaakt met uw vaste contactpersoon bij de politie over mogelijke online incidenten? Beschrijf die dan ook in het schoolveiligheidsplan.

Meer informatie:

[Leerlingen en sociale media in het vo](#) (Stichting School & Veiligheid, november 2020)

Geef richtlijnen

Geef richtlijnen – zowel voor de leerlingen als voor het personeel – voor het gebruik van sociale media. Dat kan in de vorm van protocollen, maar u kunt ook op andere manieren afspraken maken. Bijvoorbeeld via de schoolgids of met mentorgesprekken in de klas. (“We gaan het hier regelmatig over hebben.”)

Aandachtspunten:

- ▶ Uitgangspunt bij alle richtlijnen is: hoe gedragen we ons?
- ▶ Informeer de leerlingen over de strafbaarheid van belediging, smaad en laster (klassikaal en via de schoolgids).
- ▶ Laat de leerlingen zelf hun eigen regels bedenken (dan worden ze beter nagevolgd).
- ▶ Formuleer do’s en don’ts.
- ▶ Benadruk de positieve aspecten van sociale media.
- ▶ Vermijd bangmakerij (angst is een slechte raadgever).
- ▶ Kies ambassadeurs (leerlingen en docenten) om het beleid uit te dragen.

Stel een functionaris aan voor socialemediagebruik

Vanuit het onderwijsveld klinkt een sterke behoefte aan aparte functionarissen voor sociale-mediagebruik. Specialisten om versplintering tegen te gaan.

Mogelijke taken van zo'n functionaris kunnen zijn:

- ▶ Het monitoren van socialemediagebruik door leerlingen en docenten (in de praktijk: vooral Instagram-accounts controleren op vermeldingen van de school).
- ▶ Het geven van lessen in socialemediagebruik.
- ▶ Het instrueren en bijpraten van docenten over sociale media.
- ▶ Het opstellen en onder de aandacht brengen van regels en protocollen.
- ▶ Het wegwijs maken van nieuwe (brugklas)leerlingen.
- ▶ Het fungeren als aanspreekpunt of ombudsman (of -vrouw) bij vragen en problemen.

NB Op sommige scholen vervullen vertrouwenspersonen een rol op het gebied van sociale media.

Pak het snitchingprobleem aan

'Snitching' is straattaal voor klikken. Dat ligt sociaal gevoelig. Leerlingen kunnen terughoudend zijn om te bevestigen dat klasgenoten de fout zijn ingegaan, omdat ze daar zelf de dupe van kunnen worden. Klikkers worden gemold. Dat maakt het voor scholen moeilijk om na te gaan waar de bron van het doorzenden van compromitterende beelden zit. Hoe lost u dat op?

Om het snitchingprobleem zo veel mogelijk te beperken, dient de school de meldrempel zo laag mogelijk te maken. Vooral door te garanderen dat meldingen altijd vertrouwelijk behandeld zullen worden en dat de naam van de melder nooit bekend zal worden gemaakt. Anonimiteit en veiligheid staan dus voorop. Dat geeft echter nog geen garantie dat de naam van de melder niet alsnog bekend zal worden. Bijvoorbeeld doordat klasgenoten (die door de melder in vertrouwen waren genomen) uit de school klappen, doordat hun ouders het weer aan andere ouders doorvertellen et cetera.

Uit gesprekken met mentoren en zorgcoördinatoren is gebleken dat het in ieder geval nuttig en zinvol is om met de klas te praten over de snitchingproblematiek, vóór zich daadwerkelijk een probleem heeft voorgedaan. Dus niet voortvloeiend uit een specifiek incident.

2. Calamiteitenbeleid

Als het goed is, heeft u vooraf al bedacht wat er moet gebeuren als er dingen misgaan (zie: '1. Preventiebeleid, Maak een schoolveiligheidsplan'). Snel handelen is in ieder geval geboden, om de schade zoveel mogelijk te beperken.

Stap 1: het probleem definiëren

- ▶ Ga na wat er aan de hand is en wat de impact daarvan is.
- ▶ Raadpleeg het slachtoffer en de ouders en inventariseer hun wensen.
- ▶ Betrek de mentor (en/of vertrouwenspersoon) erbij.
- ▶ Bedenk wat er nodig is om het slachtoffer een veiliger gevoel te geven. Neem hem of haar in ieder geval serieus, luister goed, vraag wat hij of zij nodig heeft en veroordeel niet.
- ▶ Ga na of er psychologische hulp nodig is.
- ▶ Ga na of er sprake is van een strafbaar feit en overleg met de politie en de ouders of er aangifte (of een melding) gedaan moet worden.
- ▶ Ga na of er crisismanagement of crisiscommunicatie nodig is, eventueel met behulp van een extern bureau.

Tip: gebruik de [Checklist gesprek slachtoffer en bepalen omvang & impact](#) op [stappenplansexting.nl](#). Ook als er sprake is van andere problematiek dan sexting. Deze checklist bevat onmisbare adviezen voor het voeren van een gesprek. Bijvoorbeeld dat u bij het inventariseren van feiten moet oppassen met doorvragen, omdat dat sturend kan werken, wat belemmerend kan zijn voor een eventuele

juridische procedure. En dat u beducht moet zijn voor een laconieke houding van de leerling, omdat dat een masker kan zijn.

Stap 2: actie ondernemen

In principe moet schadelijk beeldmateriaal natuurlijk zo snel mogelijk verwijderd worden. Maar ...

Ten eerste is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan:

- ▶ Het is soms moeilijk om in contact te komen met de platforms die de beelden hosten.
- ▶ Beelden die als kinderporno beschouwd kunnen worden, worden met hoge prioriteit behandeld, maar in andere gevallen kan er gesteggeld worden over de vraag of de gebruiksvoorwaarden al dan niet geschonden zijn.
- ▶ Beelden die viraal zijn gegaan, zijn sowieso heel moeilijk te verwijderen, omdat ze her en der verspreid zijn (en ook bij individuen terecht zijn gekomen).

Ten tweede moet u zich altijd afvragen of het verwijderen van beeldmateriaal er niet toe kan leiden dat daardoor bewijsmateriaal voor een juridische procedure verdwijnt.

Kortom: bezint eer ge begint. Wij raden het volgende aan:

- ▶ Overleg met de politie, eventueel via [meldknop.nl](#) als u nog geen vast contact bij de politie heeft.
- ▶ Bij seksuele beelden zie [stappenplansexting.nl](#) en neem contact op met [helpwanted.nl](#).
- ▶ Blijf goed in gesprek met de betrokkenen (zie ook stap 1 en stap 3).

Bij zeer ernstige gevallen, zoals suicides, kunt u een externe expert inschakelen om de ouders en de klas te begeleiden. Dat kan onder andere via:

- ▶ [Stichting School & Veiligheid](#)
- ▶ [113.nl](#)

Tip: overweeg het inschakelen van een zogenaamde *trusted flagger* als het niet lukt om schadelijke beelden snel verwijderd te krijgen. Trusted flaggers zijn organisaties die gemachtigd zijn om schadelijke beelden snel offline te krijgen. Voor seksuele beelden is dat [Help-Wanted](#). Voor overige gevallen kan de stichting [Stop Online Shaming](#) behulpzaam zijn.

Stap 3: communiceren

Communiceren met de ouders – Sommige slachtoffers, of eigenlijk hun ouders, eisen openbare excuses van de dader. Anderen willen juist vooral geen ruchtbaarheid geven aan het voorval.

Adviseer ouders (en ook leerlingen) om niet online te reageren. Dit kan escalatie in de hand werken en heeft als risico dat de ware identiteit van het slachtoffer bekend wordt. De emoties lopen vaak hoog op, zeker als de dader bekend is. Het kan ook voorkomen dat ouders zó boos zijn dat ze de dader met gelijke munt willen terugbetalen. Hun boosheid is te begrijpen, maar de wraakactie is beslist niet slim (en ook strafbaar).

Wees er ook op voorbereid dat ouders de school via sociale media zullen aanspreken. U zult dus vragen krijgen. Heeft u heldere statements geformuleerd? En heeft u iemand beschikbaar die online kan reageren?

Communiceren met de klasgenoten – Praat in een vroeg stadium met de klasgenoten van het slachtoffer (als het slachtoffer en de ouders dat goed vinden). Gaat het om een grote zaak en hebben veel leerlingen de beelden gezien, dan moet u met alle leerlingen spreken.

Vertel op hoofdlijnen wat er speelt, wat het emotioneel doet met het slachtoffer en wat de gevolgen zijn als je de beelden hebt gedeeld. Waarschijnlijk heb je dan een strafbaar feit gepleegd. Draag de leerlingen op om belastend materiaal uit hun telefoon te verwijderen en verbied verdere verspreiding. Vraag de leerlingen ook om het slachtoffer niet nog extra te straffen. Het kan iedereen overkomen en als je in zo'n vervelende situatie zit, is het fijn om je gesteund te voelen door anderen, uit de klas of van school.

Waarschijnlijk lukt het niet helemaal om binnen de school al het beeldmateriaal te laten verdwijnen, maar dat kan nooit een reden zijn om deze stap achterwege te laten. De dringende opdracht om de beelden te verwijderen past bij de ernst van de mogelijke gevolgen en is daarom pedagogisch gezien noodzakelijk.

Wijs de leerlingen op [meldknop.nl](#). Deze site biedt hulp bij allerlei problemen op internet, waaronder de verspreiding van ongewenste foto's en filmpjes. (In feite is het een verwijssite naar andere instanties, zoals de politie en HelpWanted.)

Communiceren met de docenten – Docenten krijgen ongetwijfeld vragen, van ouders en van leerlingen. Help ze met goede, heldere informatie die zij weer door kunnen geven.

Communiceren met de media – Als het om een grote zaak gaat, is de kans groot dat de media ervan zullen horen en er aandacht aan besteden. Zet alle highlights op een rijtje en bedenk vooraf wat u wilt vertellen. Wees transparant. Laat zien dat uw school niet bang is voor zijn reputatie, maar dat het u echt gaat om de veiligheid en het welzijn van uw leerlingen.

Communiceren via de schoolsite (en/of Facebook of Instagram) – Plaats updates over het incident op de schoolsite en/of de Facebook-pagina van de school. Verwijs daarbij meteen naar de tips over veilig internetgebruik, die u natuurlijk al eerder op de schoolsite had geplaatst. (Met dat laatste laat u zien dat u veilig internetgebruik heel serieus neemt.) *Goede tips* vindt u onder meer op de website van Stichting School & Veiligheid.

3. Termen en begrippen

Sociale media

Onder sociale media verstaan we: online platforms waarop je informatie kunt publiceren voor een breed publiek, meestal met reactiemogelijkheden. Er is geen tussenkomst van een redactie (je plaatst je bijdragen zelf), maar het platform kan wel modereren: bijdragen verwijderen, deelnemers blokkeren en waarschuwingen bij berichten plaatsen.

Populaire sociale media op dit moment (2021) zijn: WhatsApp, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter, TikTok en YouTube.

Actuele bijzonderheden:

- ▶ WhatsApp is nog steeds de populairste applicatie.
- ▶ Hierna zijn Instagram, YouTube en Snapchat het populairst.
- ▶ Facebook verliest steeds meer terrein.
- ▶ Twitter wordt weinig gebruikt door jongeren.
- ▶ TikTok wordt steeds populairder, ook bij oudere jongeren.
- ▶ Snapchat is de populairste applicatie voor sexting.

Videoplatforms

Een videoplatform is een internetapplicatie (website of app) om filmpjes te delen. De bekendste videoplatforms zijn YouTube, Vimeo en TikTok. Aangezien alle sociale media inmiddels video ondersteunen, verliest het specifieke begrip 'videoplatform' steeds meer aan betekenis.

Beeldpesten

Bij beeldpesten worden foto's of video's tegen iemands zin doorgestuurd of online gezet. Soms worden de beelden eerst bewerkt.

Vervolgens kunnen die beelden viraal (via via) verspreid worden. Het gaat om beelden die op de een of andere manier beschamend of kwetsend zijn.

Bijvoorbeeld:

- ▶ Een verkering kan uitgaan, waarna er naaktfoto's of masturbatievideo's uit wraak verspreid kunnen worden.
- ▶ Een leerling kan digitaal worden gepest door zijn of haar foto te bewerken en de bewerkte foto te verspreiden. Vanwege het afstandsonderwijs is dit nu extra makkelijk, omdat alle leerlingen permanent in beeld zijn. Even een screenshot maken en een snorretje erbij tekenen is zo gedaan.
- ▶ Ook docenten kunnen de dupe zijn. Compromitterende video's, meestal gemaakt met een smartphone in de klas, kunnen online worden gezet. Vooral de meme-accounts op Instagram zijn berucht.

'Beeldpesten' is geen juridisch begrip. In voorkomende gevallen kan het strafrechtelijk – net als andere vormen van online pesten – behandeld worden als stalking of smaad/laster.

Sexting

Sexting is online seks, variërend van flirten tot het verzenden van seksuele beelden, zoals naaktfoto's en masturbatiefilmpjes. Sexting is normaal experimenteelgedrag dat past bij de leeftijd. Maar als er beelden van scholieren verzonden worden, is dat strafbaar, omdat het wettelijk gezien om kinderporno gaat.

Sinds 2013 is er een leidraad van de politie en het Openbaar Ministerie (OM) waarin geadviseerd wordt om sexting niet strafrechtelijk te vervolgen als er niets bijzonders aan de hand is. 'Niets bijzonders' is bijvoorbeeld: een (minderjarig) stel dat verkering heeft en gewoon plezier heeft met elkaar.

Er is wél iets bijzonders aan de hand (dus wél actie door politie en OM gewenst):

- ▶ als de beelden onder dwang tot stand zijn gekomen
- ▶ als er geld of commercie in het spel is
- ▶ als de beelden zonder medeweten van de afgebeelde persoon tot stand zijn gekomen
- ▶ als de beelden achteraf gebruikt worden om te pesten
- ▶ als de beelden openbaar verspreid zijn

In 2017 is de leidraad geactualiseerd en verfijnd, waarbij drie categorieën worden onderscheiden: ernstige feiten (die tot vervolging kunnen leiden), minder ernstige feiten (waarvoor een HALT-aafdoening voldoende is) en feiten die in principe niet vervolgd worden. Zie: [Pubers in beeld - Leidraad Afdoening sextingzaken](#). Deze publicatie bevat ook inzichtgevende voorbeelden.

Shame-sexting

Sexting op zich is niet problematisch, omdat het past bij de leeftijd (zie boven). Wanneer het wel problematisch wordt, met name wanneer de sextingbeelden zonder toestemming van de betrokkenen verspreid worden, is er sprake van *shame-sexting*.

Het probleem bij shame-sexting is vaak dat het slachtoffer de schuld krijgt. Zie verder: 'Victim-blaming/blaming the victim'.

Slut-shaming

Slut-shaming is het bestempelen van een meisje als slet of hoer vanwege haar seksuele gedrag. Zie ook: 'Shame-sexting'.

Het probleem bij slut-shaming is vaak dat het slachtoffer de schuld krijgt. Zie verder: 'Victim-blaming/blaming the victim'.

Victim-blaming/blaming the victim

Bij shame-sexting en slut-shaming wordt het slachtoffer vaak als dader gezien, ook door klasgenoten. Het meisje zou zelf schuldig zijn aan datgene wat haar overkomen is, vanwege haar vermeend aanstootgevende gedrag ("Je hebt het er zelf naar gemaakt." Vergelijkbaar met: "Klaag niet dat je verkracht bent, want je droeg een kort rokje.")

Dit wordt 'victim-blaming' of 'blaming the victim' genoemd. Met als gevolg dat het slachtoffer nog een keer extra tot slachtoffer wordt gemaakt.

Exposing/expose-accounts

Exposing (openbaar maken) is een vorm van culturele problematiek. Een expose-account is een plek op sociale media – veelal Instagram – waar personen aan de schandpaal worden genageld op grond van hun gedrag, dat religieuze of morele waarden zou overschrijden. Vooral Marokkaanse lhbt'ers en Marokkaanse meiden die vanwege hun make-up of TikTok-dansjes niet zouden voldoen aan religieuze normen, zijn hier het slachtoffer van. Zie ook: de campagne [Stop Shaming](#).

Het is vooralsnog niet duidelijk wat scholen hieraan kunnen doen. Praat in ieder geval met het slachtoffer (zie verder: '2. Calamiteiten-beleid'), neem contact op met de *exposer* en maak duidelijk dat zijn gedrag niet acceptabel is. Als dit geen oplossing biedt, neem dan contact op met een gespecialiseerde advocaat.

Cyberbaiting

Behalve leerlingen kunnen ook docenten het mikpunt van pest-gedrag zijn. Leerlingen spreken bijvoorbeeld onderling af om een docent dwars te zitten tot die boos wordt. Zodra dat gebeurt, filmen ze de reactie met hun smartphone en delen ze het filmpje via sociale media. Dit wordt *cyberbaiting* genoemd.

Meme

Een meme (internetgrap) is een grappig bedoelde foto die verspreid wordt via sociale media of specifieke meme-accounts. De grap kan bestaan uit de bewerking van het beeld of het toevoegen van een grappig tekstje. Dat klinkt onschuldig, maar kan ook kwetsend zijn voor de afgebeelde persoon.

Meme-account/hate-account

Een meme-account is een plek op internet waarop memes (zie boven) gepubliceerd worden. In de praktijk gaat het vaak om het belachelijk maken van klasgenoten of docenten. In dat geval wordt het meme-account een *hate-account*.

Snitching

'Snitchen' is straattaal voor klikken of verraden. Het probleem voor scholen is dat leerlingen vaak terughoudend zijn om te bevestigen dat klasgenoten de fout zijn ingegaan, omdat ze daar zelf de dupe van kunnen worden. Zie verder (in deze leidraad): '1. Preventie-beleid, Pak het snitching-probleem aan'.

Ramptoerisme/slachtoffervideo's

Shaming is beslist niet het enige probleem. Ook beelden van vechtpartijen en ongelukken kunnen online worden gezet, wat kwetsend kan zijn voor de slachtoffers en hun familie (of nabestaanden als er sprake is van een dodelijke afloop).

Er is wetgeving in de maak om het publiceren van dit soort beelden strafbaar te stellen. Maar los daarvan ligt er een taak voor scholen om aan de leerlingen duidelijk te maken dat het filmen van vechtpartijen en ongelukken echt niet kan. Dus: telefoons op zak houden wanneer er een traumahelikopter op het schoolplein landt!

Juridische procedures

Bij de verspreiding van ongewenste beelden wordt vaak alleen aan strafrechtelijke vervolging gedacht, via de route van de politie en het OM (door aangifte te doen). Maar naast het strafrecht kan ook het privaatrecht oplossingen bieden. Dat geldt voor ouders en school (bijvoorbeeld als beelden van docenten worden verspreid). Laat u daarover verder informeren door uw eigen juristen of een gespecialiseerd advocatenkantoor.

Colofon

Wat doet u als school met de online verspreiding van ongewenste beelden?

Deze vernieuwde leidraad is een uitgave van Kennisnet, in samenwerking met Stichting School & Veiligheid en de VO-raad. De eerste versie van deze leidraad verscheen in 2015.

Datum van uitgave

juni 2021

Coördinatie

Remco Pijpers en Roza van Cappellen
(Kennisnet)

Redactie

Henk Boeke

Advies

Irene de Kort (VO-raad) en Bertina Greven
(Stichting School & Veiligheid)

Vormgeving

Delta3, Den Haag

Sommige rechten voorbehouden

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(s) en uitgever van Kennisnet geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Over Kennisnet

Goed onderwijs legt de basis voor leven, leren en werken en daagt leerlingen en studenten uit om het beste uit zichzelf te halen. Dat vraagt om onderwijs dat inspeelt op sociale, economische en technologische ontwikkelingen. Kennisnet ondersteunt besturen in het primair onderwijs (po), het voortgezet onderwijs (vo) en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) bij een professionele inzet van ict en is voor scholen de gids en bouwer van het ict-fundament.

Kennisnet wordt gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

kennisnet.nl

VORAAD
Vereniging van scholen
in het voortgezet onderwijs

Kennisnet
Postbus 778
2700 AT Zoetermeer

T 0800 321 22 33
E support@kennisnet.nl
I kennisnet.nl